

ЗВЕРНЕННЯ

Українських народних депутатів, учасників з'їзду Народного Руху України за Перебудову, до Президії Верховної Ради на руки Михайла Горбачова.

Ми, народні депутати СРСР, що запрошені на установчий з'їзд НРУ за Перебудову, провели паралельно друге засідання республіканського депутатського клубу і обмінялися думками про ситуацію на місцях, прийшли до глибокого переконання, що напруженість в Україні зростає і першопричиною цього є негнучкість, а іноді навісна провокаційна діяльність республіканського партійно-державного апарату, що призводить не до консолідації усіх здорових сил, а до конфронтації.

Апаратіві відносно сьогодні настроювати групи людей одні проти одних, розповсюджуючи про ті чи інші неформальні рухи навісину дезінформацію. Зокрема рух представили в пресі (і не без успіху) як бандерівську націоналістичну організацію в той час коли приводу до цього не давала ні програма руху, ні його формування (з української, російської, білоруської, жидівської і багатьох інших національностей), ні його дії, ні з'їзд, що працює навколо стрижня багатонаціональної єдності. Ідея міжнаціональної єдності стала тут першорядною, об'єднуючою.

Далеко не все сьогодні однозначне у русі і не з усіма виступами на з'їзді можна було б погодитися. Проте відсутність одностайності компенсується доброю волею делегатів до єдності. Преса, якою монополюють користуватися керуючий апарат, старається перебрехати факти й залякати населення можливіми міжнаціональними конфліктами, тим самим їх провокуючи.

Під сучасну пору загострення ситуації в республіці, її політизації послужили опубліковані проекти республіканських законів про вибори, окремі, напевно, відомі вам пункти яких були сприйняті виборцями як такі, що сприяють конфронтації різних прошарків суспільства, щоби дестабілізувати становище в республіці і звинуватити в дестабілізації демократичні переміни, а часто (гучномовно в пресі) і вас особисто, протиставляючи вам інших членів Політбюро.

Ускладнюється і становище народних депутатів СРСР, яких з одного боку звуть до колективів з метою зняття напруги і передстрайкових ситуацій, з другого боку їх же звинувачують у виникненні цих ситуацій. Стали частими випадки навісної компромізації народних депутатів СРСР у пресі, але спроби відповісти через ту ж саму пресу нашоюхуються на сильний спротив, а засоби масової інформації або замовчують діяльність депутатів, або вдаються до регулярного цукування тих із них, які виявляють активність.

Авторитет вищих представників влади в республіці упав до нуля і продовжує падати. Підірвана віра не лише до окремих представників влади або до її інституційного апарату, але і до оновленого соціалізму. Відчуваючи, що вибори можуть стати останнім випробуванням для республіканської застійної керуючої системи, влада готова вдатися до будь-яких кроків, що непередбачено вплине на ситуацію і напевно погіршить її. На багаточисленних мітингах і зібраннях трудових колективів приймаються резолюції, які вимагають відставки В.В. Щербинського і Валентини С. Шевченко.

(Закінчення на стор. 3)

Помер о. Й. Шарий

Дітройт. — Тут у четвер, 14-го вересня ц.р., помер на 62-му році життя о. крилошанин Йосиф Шарий, парох української католицької церкви св. Івана.

Отця Й. Шарий народився 6-го грудня 1926 року в Єлизаветі, Н. Дж., був висвячений 8-го червня 1950 року Архiepіскопом Константином Богачевським. Він був асистентом пароха в Обірі, Н. Й., відтак вчив у семінарії в Стемфорді, Конн., довгі літа був парохом церкви св. Йосифа в Чикаго, де побудував новий чудовий храм. Від 1982 року перебував в Дітройті.

Похорони почалися в п'ятницю увечері у церкві св. Івана в Дітройті, а відтак тлінні останки мали бути перевезені до Єлизавети, Н. Дж., до закінчення відправ в церкві св. Володимира.

Покійний залишив в смутку дві сестри, Мілдред Донч і Анну Міланович, та дашу родину.

Появилася нова збірка спогадів В. Барагури

Торонто. — В канадському Видавництві "Українська книжка" появилася нова збірка авторства Володимира Барагури п.з. "Як я став журналістом — спогади зі студентських років 1928-34". Це продовження ранішої збірки спогадів цього автора з дитячих і гімназійних часів п.н. "Калиновий міст".

В 14-ти розділах, рясно прикрашених світлинами з довоєнного Львова, автор на 104-ох сторінках легким, живим, образним, просякнутим ностальгією й поглядом гумором стилем змальовує картини з життя українського студентства Львівського університету під час польської окупації Західної України.

Приманливою обкладинку виконав Іван Брикович.

Збірка перенесе читача в „юні дні, дні весни", в „мо-

ФРАГМЕНТИ ЗІ З'ЇЗДУ НРУП В КИЄВІ

Як уже інформовано, в Києві від 8-го до 10-го вересня відбувся установчий з'їзд Народного Руху України за Перебудову. Внизу поміщено деякі фоти з перебігу з'їзду.

Трибуном і гербом окраєна сцена.

Президія з'їзду. Перший зліва поет Іван Драч, якого в неділю обрано головою НРУП.

Загальний вид на залу нарад.

Відбудеться концерт Х. Герули

Нью Йорк. — Тут в залі Українського Інституту Америки відбудеться в неділю, 24-го вересня ц.р., дипломовий концерт молоді української піаністки Христини Герули.

Х. Герула почала науку гри на фортепіані із п'ятим роком життя в Українському Музичному Інституті в класі Оксани Борбич-Коруби. Вона стала визначною ученицею УМІ і брала участь в численних пописах і концертах. Розвиваючи постійно свої музичні здібності вона продовжала свої студії у класі проф. Дарії Каранович, яка і підготувала її тепер до самостійного дипломового концерту.

Х. Герула буде грати твори Баха, Бетговена, Нижанківського, Шопена, Лисенка, Косенка і Дебюссі.

Крім музичних студій, вона є визначною студенткою Технологічного інституту Нью Джерзі на факультеті хімічної інженерії, закінчила школу українознавства в Пассейку матурою і є виховницею СУМА.

Розповідь в 64-МУ ВІДДІЛІ СУА

Нью Йорк. — Всюботу, 23-го вересня ц.р., о год. 6-й вечора, 64-й Відділ СУА влаштує вечір з розповіддю Христі Навроцької, ілюстрованої прозорами, на тему "Як я бачила Україну". Вечір відбудеться в залі Українського спортивного клубу, 122 Друга авеню.

Президент остерігає перед вживанням наркотиків

Вашінгтон. — Коли в інших країнах світу державні мужи заохочують молоді до навчання, то президент ЗСА Джордж Буш бігальним голосом і зі журбою в очах звернувся до американської шкільної молоді щоби перестали вживати наркотики та „не відверталися в протилежний бік" коли це роблять інші.

У 15-хвилинній промові з білого Дому переданий на телебаченні по шкільній країні Дж. Буш представив американській дівчоті точки свого плану боротьби з наркомацією, що офіційно розпочалося минулого тижня, підкреслюючи, що на що шль призначено 7.9 біл. дол. План президента Буша включає збільшення прокураторів, більше тюремних приміщень, гостріші засуди для наркоманів та їхніх постачальників і допомога тим країнам, що ведуть боротьбу з картелями продуктів.

Напередодні президентської промови до шкільної молоді Департамент освіти вивів 15,000 повідомлень до районних завідувачів шкіль майже 55,000 до директорів щоби школи дали нагоду учням спільно по плясах прислухатися промові Президента. Треба підкреслити, що президент Буш розпочав свою промову до шкільної дівчоти вміло, коли зачав від того, що „часті президенті" мають надугу говорити до дівчот і молоді, а шойно тоді заг-

либився у проблему наркоманії. Щоби ще краще представити дівчоті загрозливі наслідки наркоманства, Президент навіс приклад про смерть молодого 22-річного ньюйоркського поліціанта, який згинув у наслідок судової справи пов'язаної з наркомацією. На закінчення своєї промови президент Буш, ще раз звернувся до шкільної молоді з проханням мати відвагу сказати „ні" на пропозиції вживання наркотиків, а також просив їх не відвертатися, а простягати допоміжну руку тим своїм приятелям, які вже є жертвами наркоманії.

Реакція шкільної молоді, що прислухалася промові Президента в шкільній країні, на загал була позитивна. Більшість з них були задоволені самим фактом, що Президент особисто включився в цю затяжну боротьбу з найбільш небезпечним ворогом країни під шю пору. Інші не уявляли собі в який саме спосіб можуть допомогти своїм рідним чи приятелям, що вже впали жертвою наркотиків. Ще інші діти зауважували, що до цієї боротьби Президент повинен був включити також алькоголіків. Натомість їхні учителі висловили одне дуже влучне зауваження, що, на жаль, у своїй промові президент Джордж Буш ні разу не сказав куди ця молодіть має направляти своїх приятелів за допомогою.

Р. Реген зустрівся з Б. Єльцином

Рочестер, Мінн. — Один з лідерів налівопозиційної фракції у Верховній Раді СРСР, колишній перший секретар Московського міського комітету КПСС Борис Єльцин, який прибув у З'єднані Стейти Америки, зустрівся у четвер, 14-го вересня, з колишнім президентом Роналдом Регеном, який перебував у лікарні Святої Марії після перенесеної операції.

„Я не маю наміру говорити про справи (з Регеном), — сказав Єльцин перед тим, як увійти в лікарняну палату колишнього президента. — Таке обговорення було б не на місці. Я лише хочу навести візиту ввічливості і побажати йому швидкого видужання".

Пресовий секретар Р. Регена Марк Вайнберг сказав журналістам, що колишній президент з цікавістю слухав з візиту Єльцина в ЗСА, бо надає великого значення американсько-совєтським відносинам. „Він, — сказав М. Вайнберг про свого боса, — вважав за потрібне поговорити з Єльцином і дізнатися про його враження про З'єднані Стейти Америки".

На запитання журналістів про здоров'я Регена Вайнберг відповів, що колишній президент, можливо, буде виписаний з лікарні в кінці тижня.

Журналісти запитали Єльцина, що він обговорював з президентом Джорджем Бушем два дні тому. „Я зробив десять пропозицій, які стосуються американсько-совєтської торгівлі", — відповів колишній перший партійний секретар Москви і колишній кандидат у члени Політбюро ЦК КПСС. Єльцин відмовився вдаватися у подробиці.

У СВІТІ

ГОЛОВНИЙ КОЛЮМБІЙСЬКИЙ

„Ель Спектатор", який виступив ясно проти торгівці наркотиків, є під сильною охороною його працівники у постійній небезпечі. Досі вже торгівці наркотиками вбили головного редактора і його адвоката, двоє редакторів були вбиті з країни у наслідок постійних погроз, а 2-го вересня ц.р. підложено бомбу під вантажем авто, що стояло біля будинку редакції та знищило будівлю.

КОНГРЕС ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЖИДІВ

що відбувався тепер у Лондоні, займався широко обговоренням справи католицького монастиря Кармеліток, усунення якого вимагають жиди. Резолюцією конгресу, яку одобрили жиди з 17-ох країн, вони вболівали над присутністю Кармеліток в „Авшії", але однак не зривають стосунків з Католицькою Церквою, як цього вимагав колишній голова конгресу Тео Кляйн.

ДЛЯ УРЯДУ СХІДНОЇ

Німеччини остання хвиля утікачів на Захід через Мадярщину — це велика втрата економічна, а рівночасно і втрата престижу. Тому комуністична преса Східної Німеччини засуджує гостро уряд Західної Німеччини, що стараться репрезентувати усіх німців та приймає всіх утікачів надаючи їм згідно із конституцією автоматично громадянство.

В КОЛЬМБО, СРІ ЛЯНКА

з'їхалися представники майже усіх політичних партій і етнічних груп, що у великій напрузі та під строгою поліційною охороною розпочали наради як знайти політичну розв'язку що запобігла б анархії в цій країні. Але на нарадах немає присутніх ані членів лівого крила, ані етнічних націоналістів, що вже два роки ведуть боротьбу проти існуючого режиму.

КИТАЙСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ

в Пекіні 10 тибетців за участь в демонстрації і шпигунстві для Далая Лями в часі неспокою у березні ц.р., які панували в столиці Тибету. Одною засуджено на кару смерті, а інших на довголітню в'язницю. Багато тибетців є проти того, що їхня країна окупована Китаєм і тому в останніх двох роках на тому терені доходить до кривавих неспокою.

КГБ ЗАПЕРЕЧУЄ ПІДСЛУХОВУВАННЯ ТЕЛЕФОНІЧНИХ РОЗМОВ

Москва. — Тут відбулася прем'єра документального фільму „КГБ сьогодні", накрученого агентством преси „Новості" (АПН). Разом з 55-хвилинною стрічкою, яку керівництво АПН охарактеризувало як перший в історії документальний фільм про КГБ, накручений в Совєтському Союзі, було показане коротке інтерв'ю з головою державної безпеки генералом Володимиром Крючковим.

Після перегляду працівники КГБ влаштували пресову конференцію, на якій заявили, що їх установка не займається підслуховуванням телефонічних розмов та інсталяцією мікрофонів у помешканнях дисидентів і чужинців, що проживають в СРСР.

У своєму інтерв'ю Крючков нарисовував образ сучасного чекіста як високоосвіченого професіоналіста, в завдання якого все більше входить боротьба з контрабандою, організованою злочинністю і наркотиками. „Нині ми намагаємося створити об'єктивний образ нашої організації в Совєтському Союзі і за кордоном", — заявив шеф КГБ.

Московський кореспондент АП Марк Порубканський пише, що Крючков де-що підняв завісу секретності, яка оточувала КГБ, дав кілька інтерв'ю чужинцям-журналістам і прийшов до процедури затвердження Верховною Радою СРСР, де йому задавали досить гострі запитання.

У своєму записаному на стрічку інтерв'ю Крючков повторив, що готовий співпрацювати з чужинцями розвідувальними службами у боротьбі з контрабандою наркотиків і тероризмом. Він сказав, що КГБ повин-

но докласти більше зусиль для викоринення організованої злочинності, що досягла в СРСР небувалого розмаху.

Крючков та інші представники КГБ визнали, що їх організація несе відповідальність за „порушення соціалістичної законності" в період терору 1930-их 1950-их років, однак на пресовій конференції, що відбулася цими днями, працівники КГБ заперечували, що їх колеги порушували закон під час переслідувань дисидентів. Як пише М. Порубканський, за Горбачова репресії різко зменшилися і КГБ виявляє інші менш активні, хоч його невіддима активність не залишає ні в кого найменших сумнівів.

У 1960-их 1980-их роках КГБ не порушував законів, заявив представник державної безпеки полковник Ігор Перелін. Він постував згідно з буквою і духом закону. Ми приймали рішення, базовані на законах".

Дисиденти і західні репортери у Москві виходять з того, що їх телефони і квартири підслуховує КГБ. Але коли один репортер запитав про це на пресовій конференції, керівник слідчого відділу КГБ полковник Олег Добровольський вибухнув: „Я думаю, що ви не маєте рації, коли заявляєте, що ми підслуховуємо телефони, що ми слухаємо ваші розмови. Перед тим, як задавати таке питання, вам треба це доказати".

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ

відкинула законопроект про обмеження федеральних фондів для Крайової фундації мистецьких наділів, призначених для „непристойного і образливого" мистецтва. Ці обмеження в Сенаті запропонував Джессі Гелмс, республіканський сенатор з Північної Кароліни, минулого липня, але прихильники Крайової фундації мистецьких наділів, побоюючись можливостей схвалення такого законопроекту зробили всі заходи, щоби цьому перешкодити. У наслідок їхніх старань Палата Репрезентантів відкинула запропонований Сенатом законопроект голосами 264 до 153.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ

уряду президента Джорджа Буша заявляють, що сподіваються в найближчому часі підписання угоди про взаємоперевірку хемічної зброї, совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе та державним секретарем ЗСА Джеймсом Бейкером. Ці ж самі чиновники говорять і про можливість успіху в ділянці перевірки між виготовлення ядерної зброї, але мають свої сумніви про успішність переговорів про зменшення ракет далекого сягтя.

У ВАШІНГТОНІ

АРІСЛЬ ШАРОН, міністер індустрії та торгівлі Ізраїля, знову повторив своє переконання, що Ізраїль повинен „усунути" провідника Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата. Перебуваючи тепер на відвідинах ЗСА з приводу появи його нової книжки „Войн", А. Шарон заявив перед кореспондентами засобів масової інформації, що „існують такі особи, активність яких не може бути толерована вілними демократичними суспільствами". Тому вони мусять бути усунені". Він також підкреслив, що колишній президент Рональд Реген схваленням налету на Лівію дробував убити провідника Лівії полковника Муаммара Каддафі в квітні 1986 року, а на його думку „Я. Арафат є в цій самій категорії".

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ

дослідами виготовленими Американською федерацією учителів, п'ять найбільше вживаних у американських середніх школах історичних підручників, майже не згадують таких важливих історичних постатей американської історії, як Вашингтон і Лінкольн, а також в більшості ігнорують політичне значення релігії та економіки в історії Америки. Далше говориться в звіті про те, що книжки є одноманітними та нудними і не надають належної уваги постатям жінок і національним меншинам. Пол Гетсон, професор історії з Массачусетського університету в Бостоні, який впроваджує двох років працював над зібранням фактів про ці підручники, заявив, що „вони не є поганими чи неправильними. Однак вони не дають досить відповідної допомоги вчителям у пору, коли нам приходить зустрічатися з тим, що частіше зі складними проблемами складного світу".

У НЬОЙОРКСЬКИХ ПЕРЕДВИБОРАХ

з демократичного боку переможцем вийшов Дейвід Дінкінс над кількаторим посадином Нью Йорку Едвардом Качом. Зі сторони республіканців великою більшістю голосів переміг свого противника мільйонера Роналда Лодера молодий та енергійний колишній федеральний прокурор Рудольф Джуліані. Коли в листопаді мешканці Нью Йорку стануть перед проблемою рішення за ким голосувати на посадиного свого міста, то вибір буде між демократом Д. Дінкінсом, першим негритянським кандидатом в історії Нью Йорку, чи республіканцем Р. Джуліані і Р. Лодером, який тоді буде кандидатом від Консервативної партії.

Зустріч...

Закінчення зі стор. 2

мені крім інших господарських обов'язків, треба було ще слідувати за кожним, щоб дуже не набили синяків. Добре, що хоча мала запас свічок (в наших умовах добре мати владу хом'яка), бо вони рідко бувають в продажі. Щоправда, з перспективи часу добачаю багато романтичних і гумористичних моментів. Наприклад, хто відправлявся „поміряти“, тому я тикала в руку єдину електричну ліхтарку. Мало бути нас 12, але Д. Б. захворіла, а Л. Г. затурканна своїм мисленням сімейством — просто забула — не прийшла сама і не принесла обіцяних фаршіваних яєць. Але це найменше, бо, не дивлячись на продовольчу кризу, ми голі не були.

Моя „джерсаль імпрешен“ як і щодо власної персони так і ближніх дуже пригноблюють, мініорні, не напугують оптимізмом, але як сказав один розумний чоловік — „на це нема ради“. Такі ми вже всі бабусьоваті — в кожній свої розкішній букет найрізноманітніших хвороб і болячок! Поки зачили до трапези, Л. З. вже виголосила „сентиментальні“ зроби, „перекличку“, згадали наших професорів і товаришів, яких вже немає, і полинули думками до Вас, наших дорогих і незабутніх. З. Ч. почула на пару днів „пропам'ятну книту“ (Ти певно маєш), оглядали, дещо читали. Зеня М. деклямувала власні вірші, один з них „Околицьовий“, написаний спеціально, на день нашої зустрічі. Я провела „Бліт“ анкету. Анкета анонімна, на небажані питання можна було не відповідати. Одна група питань стосувалась актуальних надбань — в загальному так результатів: вага 55-86 кг; ріст 148-170 см., обвід талії 66-105 см., кількість власних зубів 4-6, одна „буржуйка“ має аж десять! (максимальна кількість дітей — 4; в середньому на „душу“ 1,9 дітей (0,8 дочок, 1,1 синів), вивік

Більшість вважає свою долю відносно щасливою, але практично ніхто не хотів би ще раз пережити ідентичного життя. Найбільша актуальна мрія — бути здоровою. Що стосується амурних справ — більшість була закохана в життя декілька разів, а навіть багато разів, тільки одна — один раз. Щодо культурних розваг — кінно, театру, музеїв, концертів — більшість не пам'ятає, коли були останній раз. Прямим засвоєним фактом, що 40 відс. відповіло величезно. Улюблені кольори — голубі, фіолетові. Улюблені страви, починаючи від пирогів, кінчаючи ікрою; напій від кислого молока до коньяку; 20 відс. курить. Улюблені пісні — українські народні (переважає сентиментальні). Перевірка пам'ятних здатностей дала найбільш оплаканих наслідків, не говорю вже про це, що безбожно підлядали і відписували, твердячи, що це дозволено, бо ми „повернулися“ на 50 років назад. Щодо Гомера, то не тільки не пам'ятаємо, коли він жив, але дехто сумнівався, чи жив він взагалі. Не краще становище з Платоном, Гете, Лютеном, Леніном, загиблтю Помпеї, Французької революцією.

Звернули нашу зустріч „насолонку“, — чотирихвотниками. Всі були дуже смачні, але найбільш артистично оформили один з них Д. М. — зробила композицію „Осінній ліс“ (зверху торта) — чи це не симпатично? Щоб належно оцінити цю творчість, я завітала всім свічки (вони шоправда трохи капали на торт), і ще відлічувала ліхтаркою.

Не дивлячись на всі незручності засиділись ми поза північ і дуже нам не хотілося розставатися. Вирішили тепер збиратись щороку. Я казала, що буду тобі звітувати і всі дуже, а дуже сердечно просили передати Тобі, Ліди, Іванці і всім товаришам, що їх зустріне, наші лівівські, висиланські вітання і побажання всього найкращого! — до спільної зустрічі! — Оксана“.

„МИ — З УКРАЇНИ!“

Ці слова ми чуємо нині щораз частіше. До батьків у ЗСА, Канаду та інші країни, де живуть українці, приїжджають сини і дочки, які не бачилися 30 — 40 років. Приїжджають наші земляки, щоб викувати хворобу, яку лікарі в СССР вважають невиліковною. Приїжджають дисиденти, колишні в'язні радянських тюрем і концтаборів, художники, музиканти.

На початку червня в Українському Народному Домі в Нью Йорку ми вітали „Світлицю“ — тріо у складі Ліди Михайленко — солістки Київського театру естради, Ігоря Кушплера — соліста Львівського оперного театру, та Мар'яну Шуневича — соліста Львівської філармонії. Вони виступили з чудовим концертним народним і популярним піснями. Цей же концерт відбувся і в Вашингтоні.

А недавно в залі Наукового Товариства імені Шевченка в Нью Йорку Клуб круглого стола організував концерт мистців зі Львова — солістів Галини Гавриш, Олеси Теліги та аккомпаньйора Віктора Чумака.

В оголошенні цей всерідний концерт був названий зустріччю: у залі не було ні сцени, ні фортепіано, ні навіть мікрофона, а сам виступ нагдував радше концерт-лекцію про українську пісню. Сприяла цьому й дружна, невимучена атмосфера, яка панувала у цей вечір.

Відкрив зустріч Євген Стахів. „У нас сьогодні незвичайна подія: ми вітаємо у себе гостей з України, — сказав він. — Такі зустрічі були неможливі за часів Сталіна чи Брежнєва. Нині вони стали реальністю. Перебудова, гласність починають пускати перші паростки і в Україні, хоч відбуваються вони значно повільніше, ніж у Прибалтіці чи Росії“. Є. Стахів підтвердив це реальними фактами: в Росії, наприклад, існує Російська Православна Церква, а Україна ніяк не може добитись легалізації УКЦ чи УАПЦ. В Україні люди Шербицького і далі розганяють демонстрації, нерідко жорстоко розправляючись з активістами Народного руху за перебудову.

Відає Є. Стахів надав слово „журналістці“ з Києва Миколі Івановичу (прізвища він не назвав), який „привіз“ мистців. Гість передав привіт з України. „Ми раді такій ширій бесіді, зустрічі, — сказав він. — Пора зламати кригу відчуження, що існувала досі“.

Микола Іванович коротко розповів про ті зміни, які нині відбуваються в Советському Союзі, зокрема в Україні, і потішив, що перебудова там „лише починається“. Ці слова присутні зустріли оплесками.

Соліст Львівського театру опери і балету Олесь Теліга відкрив концерт-зустріч піснями „Славні наші Карпати“. Чимось рідним і далеким поєднав він пісню. Не одному пригадалася батьківська хата, звідки почалася його стежина у широкий світ пізнання, бо сонгого дитинства і юності безтурботна, запах карпатських смерек і шум швидкоплинної Черемошу.

Ніжно, лірично прозвучала пісня „Краю мій“, яку виконала Галина Гавриш. Вона ніби продовжила тему Батьківщини — рідної і близької для кожного українця, де б він не жив. Жаль лише, що на цьому концерті було мало, дуже мало молоді. А кому, як не їй, ко-

Роман Юревич

Звернення

(Закінчення зі стор. 1)

Вболівачи за долю майбутнього Української ССР і перебудови по всій країні, відчувачи особисту відповідальність за те що відбувається, ми наполягаємо на публікації цього звернення в центральних і республіканських газетах і розгляду його на усіх рівнях.

Народні депутати СССР:

В. Челишев, Ю. Щербак, Н. Куценко, В. Гришук, В. Яворіський, Р. Братунь, В. Черняк, Г. Вакарчук, Л. Сандуляк, Ю. Сорочак, П. Таланчук, В. Захаров, А. Ярошинська, В. Мартиросян, Р. Громяк, С. Рябенко, С. Тернюк, С. Консь.

Новий лікар — д-р О. Монастирська

Як часто читаємо в українській пресі про осяги української молоді в професійному житті. Та й балтиморська громада не залишається позаду, бо прикінці травня ц. р. збагатилася новою професійною силою — д-р Олею Анною Монастирською, яка народилася у Балтиморі, М. Д., виростаючи серед української громади.

Д-р О. М. Монастирська, дочка бл. п. Омеляна та Емілії Монастирських, закінчила католицьку школу — народну і середню — дуже добрими і визначними оцінками. Її прізвище рівно ж поміщено в книзі „Хто є хто в американських середніх школах“, як і здобула вона повну чотирічну стипендію, щоб закінчити навчання в коледжі, від фірми „Емстер“, у якій працювала її батько.

Студії свої вона розпочала в 1981 році, закінчивши їх дипломом бакалавра із „Сума Кум Лявде“, головним предметом її студій була біологія. Оля була бач членом Бета Каппа, як теж отримала інші відзначення.

Вінш медичні студії О. Монастирська почала в 1985 році у медичній школі Мерілендського університету, успішно їх закінчила в травні 1989 року та водночас здобуваючи лікарську професію. Цього року в червні почалася її обов'язкова трирічна практика — „інтерншип“ у дільниці внутрішньої медицини в шпиталі св. Луки в Нью Йорку.

Іван Радь

„Меморіал“

Закінчення зі стор. 2

Вісник починається статтею голови „Меморіалу“ Юхновського: „Слово до читача“, читаємо: „Наш Меморіал ставить за мету відіграти у народі почуття національної гідності і громадської сили... На усвідомлення того що ми є господарями своєї землі і масмо самі відповідати за все, що робиться з нею і на ній. Але „Меморіал“ — це не тільки організація, це ще й специфічна організація покликана встановити історичну справедливість в нашому ставленні до замучених, страчених і поляглих в роки двох світових воєн, в період сталінського терору... сотні тисяч розсіяних по всьому світі втікачів від сталінського терору... Львівська регіональна організація прагне встановити зв'язок з земляками за кордоном. Було б добре, якби у Польщі, Чехо-Словаччині, Канаді і ЗСА теж було організоване товариство „Меморіал“, що прагнуло б встановити з нами зв'язок і обмін інформацією... Двері „Меморіалу“ відчинені для всіх, кому близькі і дорогі його ідеї. Увійдіть у ті двері — закликає голова організації „Меморіал“.

Нам здається, що в ЗСА також дошлось організувати „Меморіал“ на аналогічних засадах, що в Україні, закликає до цього також його голова Юхновський. На доцільність його існування на еміграції вказує широкий вахляр завдань згідно зі статутом, а також конкретні зобов'язання супроти земляків, жертв комуністичного терору які тепер проживають між нами.

Можливості діяльності для „Меморіалу“ у нас в користь України дуже широкі. Хоча вказати хоча б на ті спроби допомоги батьківщині, які заплянувала латиська еміграція у диспори, про що була згадка у статті „Напрямами визволення“.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ! UFU Fouration, Inc. 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003

Як в Україні...

(Закінчення зі стор. 2)

підвищенні стояло погруддя Тараса Шевченка серед зелених смерчків і квітів. На почесних місцях між численними гостями сиділи намісник Галичини В. Коритовський і крайовий комендант Кольшоварі. Це перший раз відвідали такі високі австрійські достойники українське свято.

Вправи виконувало справно, рівно і весело, вільноруч, топірцями, списами, а дівчата хустинами, лентами і вінками... Велике враження зробили на глядачів вправи стрільців з кісами, які розсипалися по майдані, підбігали роскими лініями і виконували напад на противника... Се наше будуче військо! — писав тоді репортер.

Ювілейні Шевченківські святкування переведено по всіх українських містах і селах а в українських школах виголошено доповіді і гутірки про батька Тараса. У місті Чернівцях на Буковині відправлено панахиду по Шевченку, улажено концерт з виступом Мішанського хору і хору Української школи, студенти відбули віче демонстрацію проти заборони святкувань в Україні російським урядом й пішли походом під російський консулат. Поліція перервала демонстрацію та арештувала кількох студентів.

Урочисто відбулися святкування пам'яті Тараса Шевченка в Нью Йорку. „Похід розпочав кінний відділ у козацьких строях, — пише репортер, — на вулиці 7-й. За кінним відділом їхав віз запряжений в 4 білі коні. На возі серед квітів, синьо жовтих лент і прапорів портрет Тараса Шевченка, а за возом ішли дівчата, 16 дівчат у народних строях, які несли ленту з написом: „І мене в сімій великій, сімій вольній, новій, не забудуть пом'янути не злим тихим словом...“ Шість тисяч учасників маширували в похід, при маршових піснях 8 оркестр. Похід закінчився на вул. 11-й. В год. 8 вечером відбувся концерт при участі 4 тисяч осіб. Промову виголосив о. М. Підгорецький і дирекент університету стейту Нью Йорк. Співали два хори. У Вінніпегу, Канада відбулася ювілейна академія“.

Про ювілейні святкування пам'яті Тараса Шевченка появилось численні коментарі й дописи в українській і в чужій пресі. Гість з Англії адвокат Олія Фуллер писав: „Мені снів за-мало, щоб висловити почування, які я пережив під час концерту... а похід і вправи в неділю... що за чудовий вид. Ці тисячі мужиків і жінок, молодих людей, перенятих одного ідеєю... Україна може пишатися своїми дітьми і бути гордою про цю патріотичну ідею, яка збирала стільки молодих людей до Львова. В своєму доповіді Олія Фуллер каже: „Мені приємно думати, що незабаром будемо бачити їх в Лондоні (українські хори)... Вони покажуть нам, що таке українська пісня і це зробить для України більше, ніж усі газетні статті і дискусії. Вони покажуть Англії, що Україна це нація зі своєю національною піснею, зі своєю національною владчею з усім розмахом, який потрібний, щоб країна стала державною нацією...“

Знову другий англійський кореспондент Джордж Рафалович підкреслює у листі до редакції „Діла“ у Львові про український національний рух... „Дуже цікавий цей рух! Я ствердив це з глибоким зворушенням під час святкування у Львові столітнього ювілею Шевченка... ми ствердили це саме навіть у ще більшій мірі, придивляючись святкуванням по селах і містечках“.

Цікавий лист в імені чеського „Сокола“ написала Індра Духонова: „Іхали до вас з одушевленням і серцем ширі сестрині любові... Не може перед вами затіти свого обурення з причини твердження поляків у часописах, що ви на свій здвиг одержали пруські гроші... Зрештою, противиться мій гордий чеський природі займатись нікчемними твердженнями нечисленних фанатичних людей... а що відноситься до ваших москвофілів... то мушу сказати, що ми чехи про ренегатів швидко не дбаємо. Перевертень ніколи ворогові не поможе а нам своїм відходом не зашкодить...“

Ювілейними святкуваннями і величавим здвигом вулицями Львова поляки були... до крайності здивовані і перестрашені, як описала показалося з їх часописів. Якійсь граф написав в часописі „Газета Народова“. Огорнула мене відраза до товпи і переня мене страх перед нею“ — та закликав він, щоб „всі поляки готовилися до бою з українською товпою...“

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що 12-го вересня 1989 р. відійшла у Вічність на 87-му році життя наша Дорога СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ ФЛІС з КАРХУТІВ

дружина бл. п. Евстахія Фліса.

ПАНАХИДА — в четвер, 14-го вересня, о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Costigan & Son, 220 Cottage Street, Pawtucket, R.I.

ПОХОРОНИ ВІДПРАВИ — в п'ятницю, 15-го вересня 1989 р. о год. 9-й ранку в українській католицькій церкві св. Миколая, Woonsocket, R.I., а відтак на українській католицькій цвинтарі св. Духа в Hemptonburg, N.Y.

Горем прибиті:

сестра — ЮЛІЯ ФЛІС
брат — ОСТАП КАРХУТ
сестринка — ІРЕНА КЛЮФАС з мужем,
дітьми і внуками
Родина в Україні

Ділимося сумною вісткою, що 13-го вересня 1989 р. відійшла у Вічність на 76-му році життя

д-р МАРІЯ з ФІГОЛІВ КОЗНАРСЬКА

ЗАУПОКІЙНУ СЛУЖБУ БОЖУ і ПАНАХИДУ відправлено в п'ятницю, 15-го вересня 1989 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 16-го вересня на українським православним цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., год. 12-та в полудне.

ІКА — донька з чоловіком ХОЗЕ
ОЛЕКСА — внук
АНАНАС ФІГОЛЬ — брат з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ
і Родиною, Зах. Німеччина
ДАРКА МАРКІВ — сестра з чоловіком ОРЕСТОМ і Родиною в Австралії
НАТАЛІЯ МАКАРЕВИЧ — кузина з чоловіком д-р ІВАНОМ і Родиною в ЗСА
та ближча і дальша Родина в Україні

ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКОВІ В БРАЗИЛІІ — ДАРУЄМО —

статую ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, відліту в бронзі, висотою на 45 цм., роботи відомого скульптора П. МОЛОДОЖАНІНА, всім тим Шановним Жертводавцям, які зложили, або зложать на ФОНД БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ в Бразилії щонайменше 1,200 дол.

Ця високомистецька мініатюра будучого пам'ятника Т. ШЕВЧЕНКОВІ в Бразилії надається особливу на почесні місця в ріднині, в бюрі, в українських установах та в національних доміах і товариствах.

Окрім цього імена всіх ЖЕРТВОДАВЦІВ будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНІЙ ТАБЛИЦІ, яка буде вмонтована в пам'ятник та в ПРОПАМ'ЯТНІЙ КНИЗІ за таким ключем:

ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ... 2,000 дол. і більше, МЕЦЕНАТИ... 1,000 дол. і більше, ДОБРОДІІ... 250 дол. і більше, ПАТРОНИ... 500 дол. і більше, СПОНЗОРИ... 100 дол. і більше.

ПОЖЕРТВИ із світлими і особистими даними та адресами просимо присилати на нижче подану адресу КОМІТЕТУ, зазначуючи на чеках:

T. Shevchenko Monument in Brazil ЖЕРТВОДАВЦІ, які зложили менші суми і бажать одержати ДАРОМ цю мініатюру пам'ятника можуть ДОПОВНИТИ свою пожертву до висоти 1,200 дол.

Всім ШАНОВНИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ НАША ЩИРА ДЯКА. Торонто — Нью Йорк, в серпні 1989 р. КАНАДСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМІТЕТ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВИ ШЕВЧЕНКОВІ В БРАЗИЛІІ ПІД ПАТРОНАТОМ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ.

Ваші листи просимо адресувати:

TARAS SHEVCHENKO MONUMENT IN BRAZIL CANADIAN & U.S.A. COMMITTEE 2118-A Bloor Street West, Toronto, ON, M6E 1M8, Canada

Українські архіви-музеї

невідкладна потреба

В останніх часах українська преса, як в країні так і на еміграційному розсі- ленні, переповнена звіт- ностями й закликами про моральну й матеріальну підтримку українських архівів і музеїв. Сьогодні в країні постають регіональні чи персональні архівно-музейні збірні, які намагають- ся зберегти, як найбільше пам'яток минулого та ду- же цікавого теперішнього. Для прикладу хоча згада- ти, що молодий історик Арсеніч зорганізував в Івано-Франківському (кол. Ста- ниславів) чудову збірку ар- хівних матеріалів — афі- ші, програмки, гімназійні звітні, знімки, одиниці, давні книжкові видання і інше, і виставляв їх в і- сторичному музеї міста. Всі ці збірні — то приватна збірка Арсеніча. Зустрі- чаються заклики в україн- ській пресі в країні надси- лати цікаві експонати до місцевих музеїв. Цікаво, що ентузіастами того ді- ла є відносно молоді лю- ди.

Поділяли ми останньо в українській пресі поза Ук- раїною цікаві звіти музе- їв з їхньої діяльності, про- стан їхніх збірок, про їхні проблеми. Зауважує- ся, приїждя, як експонатів, так і книжок від окремих гро- мадян, а то й від органі- зацій. Хоч це явище дуже по- житивне, має воно також і відворотну сторону ме- далі. Емігранти, які посе- дилися в різних країнах, привезли з собою бодай якусь цінність, яка нага- дує їм рідні сторони. За- брало б багато місця ви- числити ці „скарби“. З бі- гом літ з приростом не раз при- ходиться ствердити, що на- ступне покоління не завжди цікавиться тими пам'ят- ками, тому то й батьки ста- раються віддати їх в те міс- це, де на їхню думку, во- ни могли б зберегтися. Ен- тузіастичне збереження пам'я- ток жертвоваць тих пам'я- ток дуже часто були ор- ганізаторами регіональних музеїв.

Дуже часто в розмовах можна почути, що нам тре- ба репрезентативного Му- зею. Не, має, мабуть, ні- когось, хто йому заперечить. Є втому однак „але“, а то „але“ — це в першу чер- гу репрезентативне примі- щення і фінансова спромо- жність таких музеїв втри- мати. Я вірю, що наша ве- лика й жертовна громада Америки чи Канади на та- ке діло спроможна.

Нині однак життєва конче- ність змушує провадити музейно-архівну працю по регіональних музеях. Най- важливішим є брак центр- ального музею, але багато жертвоваць радше при- несе експонат чи книжку до місцевого музею і лед- ве чи вислади б ті речі до іншого міста. Отже нама- гання, якнайбільше зби- рати матеріалів минулого, не дає змоги окремим му- зеям присвятити свої збір- ки якійсь тематичі (війня- тою) становить хіба пла-

товий музей під зарядом д-ра М. Грушкевича в Клі- веленді). Орієнтуючись з пресових звітів чи особистих відвідин треба ствер- дити, що всі наші музеї мають прецінні експонати й збірні. Найбільшою проб- лемою всіх наших музеїв є брак відповідних примі- шень. Музейні збірні не- сміють бути „зложени“, во- ни мусять бути виставлені, а до того потрібно простору. Коли приміщення є ко- нечною ч. 1, то іншою проблемою є матеріальне забезпечення. Сьогодні ма- ла кількість ентузіастів ста- рається „з-під землі“ ви- добити матеріальне забез- печення, однак я не маю тої певності, що наступне покоління матиме такий самий ентузіазм. Як бачи- мо, збільшення музейних фондів зростає, треба под- бати отже і про матеріаль- ного забезпечення. Від- відання наших музеїв не- українцями, шукання свого коріння навіть четвертим поколінням, прецікаві за- писи тих людей українсько- го походження, які під впли- вом музеїв, фахових пояс- нень віднаходять себе, ду- же часто є чи не єдиною заплатою для музейних ен- тузіастів.

Цього року регіональний архів-музей в Чикаго бу- де відзначати 35-річчя сво- го існування. Постає му- зеї з життєвої конченості зберегти пам'ятки мину- лого, як рівно ж це перед- воєнні книжкові видання з Галичини. Ентузіастичні му- зейні діла зумили захи- щати гурт своїх близь- ких приятелів, а великий ме- сенат і громадський та по- літичний діяч д-р Миросла- в Сімонович погодився очолювати управу музею. Як в більшості в громадській праці бувають часом і пе- решкоди, але завдяки чес- ним працівникам музею, праця продовжувалась і мо- же похвалитись поважни- ми успіхами. Тепершня у- права має багато планів і їх можна буде при добрій волі і допомозі громади зrealizувати.

Управа музею запланува- ла по можливості відна- знити 35-річчя існуван- ня музею не тільки в Чи- каго. Управа планує і по- робила вже заходи зоргані- зувати музейну конферен- цію, на якій можна було б порушити широкий ва- хал музейної співпраці. Дуже важною була б також винісши думку і скоординова- на виміна — головні кни- жки — з різними універси- тетамі світу, де вже є або планується створити му- зейні збірні української мистецтва. Ми просимо наші ар- хівні й музейні працівни- ки зорганізувати збірні за- прошення на наше 35-річчя, а також музейну конферен- цію. Сьогодні збереження пам'яток є важливою спра- вою, тож посприятимось з почуттям громадської від- повідальності.

Орест Корчак-Городиский

Книгозбірні колекції шевченкіани на виставці у Воррені

Загальний вид на виставку.

На цю експозиційну ме- моріальну виставку за- прошено українське гро- мадянство метрополії Ді- тройту, зокрема шкільну мо- лодь у супроводі вчителів, також виховно-молодечі організації Пласт, СУМА, ОДУМ.

Виставка буде продовже- на до 22-го травня 1990 року, дати перевезення тіла Шевченка з Петербургу до Канади. Нашу виставку в'я- жемо з побудовою пам'ят- ника Шевченкові у Львові, тому просимо впису- вати свої імена в пропам'я- ту книгу, яку у формі аль- бому оздобленого світлин- ами і листом пожертви ви- шлемо Комітетові Будови Пам'ятника Шевченкові у Львові з виявом радості і солідарності з кращим на- шим походженням.

Включаючи в народно- патріотичну акцію львів'ян несемо ім наші серця і сердечні вітання за їхню культурну акцію і єдність в боротьбі за знесення па- м'ятника великому Шевчен- кові.

„Кобзар“ і інші видання творів Т. Шевченка.

Меморіальна виставка Шевченкіани відкрита в час українських імпрез в Куль- турному Центрі. В літній порі від години 6-ої до 9-ої по полудні кожного четве- рга, п'ятниці і суботи. Після вакацій години для від- відувачів будуть пошире- ні.

Радіо приймача допов- нення до виставки і пожир- тви на пам'ятник Шевчен- ко у Львові. У всіх питаннях Просимо звертатись на ад- реси музеїв: Ukrainian Ar- chives and Museum, 11756 Cha- rest St., Detroit, Mich. 48212; або 26601 Ryan Rd., Warren, Mich. 48091.

Економічний...

(Закінчення зі стор. 2)

цію. Підношено постійно ліберально-демократичним урядом податки, останньо на 3 відс., збільшили на 40 біл. дол. державні доходи а вони мають 10 відс. держав- ного бюджету, який від 1975 року постійно дефіцитний і сьогодні далеко більший від ЗСА. Податки і спадати- ці торговельні зиски стріну- лися з гострою критикою Соціалістичної партії і про- тестами робітників, насе- лення, головні середньої класу, яка платить найбільше податків. Через зловживан- ня і корупцію три прем'єри зрезигнували, у виборі ви- борах до вищої палати в липні соціалісти здобу- ли перемогу, бо 65 відс. жінок голосувало за ними. Останньо зрезигнував з сек- суальних причин секретар уряду, новий прем'єр Каї- фу, рятуючи захитаний пре- стиж уряду назначив на його місце жінку, щоб з'єдна- ти собі жінок у виборах до нижчої палати. Голова Со- ціалістичної партії жінка Т. Дої (сьогодні найбільше популярний політик Япо- нії), пропонує зміняти податкову систему, яка кривить робітників і серед- ньо класу, а сприяє бізнес- менам, індустріялістам, фермерам, лікарям і бага- тям (тому сьогодні в Япо- нії найбільше бідьонів), які скривають свої доходи і не платять податків. Вигля- дає, що в наступних вибо- рах соціалісти здобудуть перемогу і по 34-ох роках соціал-демократичного у- ряду жінка стане прем'єром перший раз в історії Японії. Комуністичний, консер- вативний уряд Китаю, під проводом 85-літнього Ден- га (поважно хворий) зніс війнятий стан в країні, спротивлявся демонстраці- ям студентів з вимогою демократичних прав і змі- ни уряду, через диктатуру і корупцію і лає захитане економічне положення. В країні катастрофічний брак харчів і речей першої потреби. Уряд знову купив 100,000 метричних тонн

пшениці, 150,000 кукурудзи, цього року досі 8 міль. дол. тонн, а тому, що врожай зменшився на 12 відс., замо- вив додаткових 3 міль. дол. метр. тонн зерна. З 1-им вересня переводить контро- лю 15 міль. приватних біз- несів і малих підприємств, які затруднюють поверх 26 міль. працівників, мовляв, укривають доходи і не пла- тять податків (в часі демон- страцій студентів помагали гримши, одягом і харчами), що може захитати приват- ну ініціативу і погіршити економічний стан. Приват- ні підприємства: крамниці одягу, ресторани, малі фаб- рики з малим числом зат- руднених за останні два роки сильно зросли і тяжко їх перевірити. Їх дві групи: 225,000 підприємств (понад 8 осіб) zatrudнює 3.6 міль. робітників і індивідуальні (родинні) бізнеси (затруд- нюють менше 8 осіб) 14.5 міль. Обидві групи зачислені до приватних підприємств і уряд, щоб їх зліквідувати, наложив додаткові подат- ки: 18 відс. для більшості підприємств (іх 10 категорій), 52 відс. для менших і остеріг, що негайно зни- щить корупцію, спекуля- ції, чорний ринок і порно- графію в приватному сек- торі, що збільшить ціни на продукти. Західні економі- сти твердять, що уряд тен- денційно зворохів публі- чну опінію, з резервою поставився до приватного сектора, мовляв, поширює чорний ринок, шкодить дер- жавним корпораціям з яких 20 відс. дефіцитів, щоб по- силити централізовану систему. Закордонні під- присми, які покинули в червні Китай, почали з Гонг- Конгу, Японії і інших дер- жав повертатись. Здержані торговельні зносини з Япо- нією вертаються до нормаль- них. Японія відморозила 6 біл. дол. економічної допо- могою, яку задержала вона є найбільшим донором до КНР, досюгоди 3.3 біл. дол. Але туристична апала на 50 відс., в липні, всього 80,000, раніше 170,000.

Врожай Совєтського Со- юзу цього року менший на 16 відс. — 200 міль метрич- них тонн (передсказували 225), тому вже замовив до- датково 250,000 метричних тонн збіжжя і 180,000 тонн сої, а до кінця року купити ще додатково збіжжя і хар- чів за 3.5 біл. дол. До Моск- ви їздила спеціальна кон- гресова комісія в справі ліквідування дефіцитів. Уряд обіцяв платити колгоспни- кам за збіжжя твердого ва- лютною (рубель далі тра- тить на вартості, зараз 15 центів), для збільшення до- нави, щоб зменшити ім- порт з 39 до 29 міль. метрич- них тонн. Ціни на харчі і інші продукти сильно зрос- тають, а дечого зовсім не- ма. Останньо сильно зрос- ли на бензин, 35 центів на галоні. Після відвідин Гор- бачова в Бонні торговельні зносини посилються. СССР

купів в Німеччині вісім тор- говельних кораблів за 620 міль. дол., а дві німецькі фірми будови кораблів пе- реговорюють про продаж 46 менших кораблів.

Найгірше економічне по- ложення в Югославії. Без- робіття 18 відс. і через без- настанні страйки далі зрос- тає заборгованість 20 біл. дол., інфляція 800 відс. Зно- ву буде зміна валюти — 100 старих динарів за один но- вий. Сьогодні 29,000 дина- рів за 1 долар (в червні 22, 500). Національний банк Югославії вже підготував новий бан�от на 500,000 динарів, який ривняється 17 доларам, тому до кінця ро- ку хоче замінити новим бан- кнотом на один мільон динарів.

В МЕХІКО РОЗПОЧАЛИСЯ розмови поміж урядом Сальвадору і лівими повстанцями. Пропозиції миру вийшли від повстанців і якщо переговори закінчаться успіхом, це вперше від десяти років на терені Сальвадору запанує спокій.

В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ У Кейп Тавн відбувся в середу, 13-го вересня ц.р., багатотисячний демонстраційний марш проти апартеїду, на який новозатверджений президент Ф. де Клерк дав несподівано дозвіл, значаю, що його заборона виклике ще більший протест. Біля 20,000 чорних і білих протестантів маршувала містом включно із поса- дником міста і Архипіскупом Туту.

Маємо на складі нове видання

ПРО ЗАЛЬЦБУРЗЬКУ ГІМНАЗІЮ

„НЕЗАБУТНІ РОКИ“

1945-1950

ПАМ'ЯТКОВЕ ВИДАННЯ

Головний Редактор: Мирослав Семчишин і Колегія Мистецьке оформлення: Зеновія Кучма-Кушніч Рисунок Зальцбургу і карикатур: Степан Кинько

Нова книжка спогадів, присвячена пам'яті учителів-виховників Української реальної гімназії у Зальцбурзі. Видання Комітету кол. Учні Української реальної гімназії в Зальцбурзі, Нью Йорк — Чикаго, 1987, з друкарні Семків і Семків, Довнерс Гров, Іл., сторін 227.

Книга в твердій темно-синій оправі з золотими буквами. Ціна 35.00 дол.

Мешканці стейту Нью Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтського податку.

Набувати можна у книгарні Свободи.

Свобода Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

New Jersey resident add 6% sales tax

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки над 2-ма малими діть- ми і легкою домашньою прац- ю. Просимо дзвонити після 6-ої години.

Тел.: (201) 857-2704

HELP WANTED

HOUSEKEEPER/COMPANION

Sleep in for elderly woman. 5 or 6 days. Must speak some English. Call (201) 761-6641

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до опіки 2-річного дитиною і до легкої домашньої праці в Мангетові, Н. Й.

Тел.: (212) 628-7116 по 7-й веч.

ВІДИШЛИ

ВІД НАС

НАТАЛЯ ПРИГОДА, (зам. Гіт) член УНС Відл. 200-го Т-ва „Вільна Україна“ в Озон Парку, Н. Й. померла 22-го липня 1989 року на 93-му році життя. Нар. 1895 року в селі Горюхиславці, пов. Бібрка, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку двоюрідного брата Івана з дружиною Анною, сина Івана та внучки. Похорон відбувся 25-го липня 1989 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурзі, Вічна Їй Пам'ять!

Івана Пригода, секр.

ВАСИЛЬ ТКАЧ, член УНС Відл. 317-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Сиракузах, Н. Й. помер 8-го серпня 1989 року на 78-му році життя. Нар. 1911-го року в селі Настасів, Галичина. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анастасію, сина д-ра Митрона Ткача, невістку, три внучки і пра- нучку. Похорон відбувся 11-го серпня 1989 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Когові, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Веліч Микола, секр.

СТЕФАНІЯ ВОВЧУК, член УНС Відл. 220-го ім. св. Петра і Павла в Чикаго, Іл., померла 2-го червня 1989 року на 74-му році життя. Нар. 1915 року в Чикаго, Іл. Членом УНС стала 1949 року. Залиши- ла у смутку доньку Меланію замужню Болдсєр з родиною. Похорон відбувся 6-го червня 1989 року на цвинтарі Кемп Батлер Нешенел в Клір Лейк Тав., Іл.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ЙОСЕФІНЕ СТАРУСЬКІ, член УНС Відл. 307-го ім. Митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс. померла 20-го липня 1989 року на 75-му році життя. Нар. 1914 року в Бостоні, Масс. Членом УНС стала 1938 року. Зали- шила у смутку сина Павла та бличчу і дальшу родину. По- хорон відбувся 24-го липня 1989 року на цвинтарі Мавит Калварі в Бостоні, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

Димтро Галонжжа, секр.

ОЛЬГА МАСЕЛКО, член УНС Відл. 13-го ім. св. Мико- лай у Ватерлі, Н. Й., померла 10-го серпня 1989 року на 67-му році життя. Нар. 1922 року в Перемишлі, Україна. Чле- ном УНС стала 1953 року. Залишала у смутку мужа Рома- на і дочку Оксану. Похорон відбувся 14-го серпня 1989 року на цвинтарі св. Миколая в Колоні, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

АНДРІЙ Р. МОТИКА, член УНС Відл. 349-го ім. Т. Шев- ченка в Манвіл, Н. Дж., помер 29-го липня 1989 року на 60-му році життя. Нар. 22-го липня 1929 року в Баві Бруку, Н. Дж. Членом УНС став 1971 року. Залишала у смутку дружину Меріан, четверо дітей: Робер- та, Жанет, Лінду і Сузан, 6-ро внучка та бличчу і дальшу ро- дину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрея в Бавід Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

МАРІЯ СЕМЕНОВИЧ, член УНС Відл. 57-го ім. св. Петра і Павла в Когові, Н. Й., помер- ла в серпні 1989 року на 64-му році життя. Нар. 1925 року в селі Денисів пов. Тернопіль, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку дочку Ліду і сина Богдана. Похорон відбувся 2-го серпня 1989 року на цвинтарі св. Петра і Павла у Ватерфорді, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки над 2-ма малими діть- ми і легкою домашньою прац- ю. Просимо дзвонити після 6-ої години.

Тел.: (201) 857-2704

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ

до опіки 2-річного дитиною і до легкої домашньої праці в Мангетові, Н. Й.

Тел.: (212) 628-7116 по 7-й веч.

REAL ESTATE

GLEN SPEY, NEW YORK

This picture perfect fieldstone & brick house fits magnificently on 6 ultra- secluded acres, beautiful woodwork inside, hardwood floors, 2 gardens, over 400 fronting trout stream, also 800 acre preserve access. Our best listing, \$135K. HURRY!

REBER REALTY

Rte 97, Barryville, N.Y. (914) 557-8600

BUSINESS SERVICE

ATTENTION:

EARN MONEY READING BOOKS!

\$32,000/year income potential. Details.

(1) 602-838-8885, Ext. Bk 1769

BUSINESS SERVICE

ATTENTION — HIRING!

Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838-8885. EXT R-1769

ГРОШІ ДО СССР

1 РУБЕЛЬ ВКЛЮЧАЄ ВСЕ

\$2.10

(Включено доставка і забезпечення) (Мінімальне замовлення — 30 руб.) Ціни відповідають іншій валюті курсу і не включають податку на продаж. Будь-які оподаткування і збори ви можете статися до вручення.

ОФІСІЙНІ ПЕРЕКАЗІ

Всі платежі повністю ГАРАНТОВАНІ. ВАМ ПОСЛАЄТЬСЯ РОЗПІСКА ЛІЦЕНЗІОВАНІ І ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ЗАПОРУКОЮ.

GRAMERCY SHIPPING, INC.

744 Broad Street Newark, N.J. 07102 Est. 1947

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОК, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоро- нами на цвинтарі в Бавід Бруку і перенесенням тіл- них Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) CORNER N.J. 07083 (201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, стамові на цвинтарі св. Андрея в Бавід Бруку, св. Духа в Гемптонбурзі, та інших.

ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА

Cypress Hills Monuments

Власник — українець **ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ**.

К. М. КАРДОВИЧ І О. ЛОБАЧЕВСЬКА

800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208 Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, в суботу включно, від 9 до 5 по пол., в неділю від 10 до 4 по пол. На бажання і від наших клієнтів радо прийемо до Вашого дому з проєктами й порадами.

Маємо на складі дуже гарні і вартісні копирові альбоми українського мистецтва для подарунків та власної бібліотеки, по дуже дешевих цінах

НАДІЯ СОМКО: Скульптура і малювання	\$20.00
НАДІЯ СОМКО і СЕРГІЙ МАКАРЕНКО, монографія	20.00
МИКОЛА НЕДІЛКО: Монографія	20.00
КАТАЛОГ із світової виставки українських мистців. Видання Фондації Українського Канадського Мистецтва в Торонто, тексти і біографічні дані поодиноких українських мистців українською, англійською і французькою мовами	20.00
ГРИГОРІЙ КРУК: Скульптура (чорно-біле)	25.00
Таня Діквіс О'Ніс: УКРАЇНСЬКІ СТІБИ	35.00
Кость Шонк-Росич: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА	25.00
ДЕРЕВ'ЯНА РІЗЬБА НА УКРАЇНІ	25.00
УКРАЇНА В ЛИСТІВКАХ	20.00
Всі три томи разом	55.00
РЕЛІГІЙНЕ МИСТЕЦТВО РОДИНИ ПОЛЮВІВ В УВУ	
Вступне слово Володимира Янева в двох мовах з нагоди виставки творів церковного мистецтва в УВУ, копирові репродукції	5.00
МИХАЙЛО ПОРОЗ	
Вступне слово Гесей Володимира Янева з нагоди виставки ікон в УВУ, копирові ре- продукції	5.00
ВІТАЛІЙ СОЗОНОВ	
Есей Володимира Янева з нагоди виставки його образів в УВУ, копирові репродукції	5.00

Мешканці стейту Нью Джерзі обов'язує 6% продажного податку.

Свобода Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302